

[Alfred Andersen]

Hvis den arbejdsgruppe, der har været nedsat af indenrigsministeren, kun har fået til opgave at redegøre for, hvad man foretager sig ude i kommunerne for at give borgerne mere direkte indflydelse i de beslutninger, der tages, så må man sige, at den har løst opgaven tilfredsstillende. Men man kunne måske have ønsket sig, at udvalget også var kommet med nogle gode råd, havde fået til opgave ligesom at fortælle, hvad de mente, der kunne gøres fremover. Det kunne have været rart at vide, om nu også kommunalreformen i 1970 var blevet gennemført på den rigtige måde. For sigtet med kommunalreformen var jo at styrke det kommunale selvstyre, og skulle man decentralisere opgaverne, var det nødvendigt med større økonomiske enheder og nødvendigt med administrativt mere bæredygtige kommuner. På denne baggrund kan det virke paradoksalt, siger indenrigsministeren, at samme kommunalreform netop får skylden for at have forårsaget eller forstærket de demokratiske problemer.

Årsagen skal nok søges i, at der blev lagt for ensidig vægt på at skabe driftsøkonomiske enheder. Man tog mindre hensyn til lokalsamfundets interesser, og det er det, som har skabt de store problemer, vi har at slås med i dag. Man burde nok have interesseret sig mere for at opbygge en kommune, hvor det økonomiske, skatterne og de offentlige værker sammen med den overordnede planlægning var blevet det primære for en stor-kommune, og så i denne storkommune oprettede distrikter.

SF foreslog dengang i 1970, da vi diskuterede kommunalreformen, at man skulle oprette distrikter med ca. 50.000 indbyggere, men det kan godt være, at 10.000 indbyggere ville have givet mere indflydelse på lokalområderne, og det kan også være, at man skulle tage kirkesognene som naturlige distrikter, det skal jeg ikke kunne sige. Men et eller andet burde man have gjort i forbindelse med oprettelsen af de store kommunale enheder.

Som sagt, det skete ikke, og nu har vi problemerne. Arbejdsgruppen kommer med en masse eksempler på, hvad der gøres rundt omkring i landets kommuner for at give borgerne medindflydelse: der afholdes borgermøder, flere kommuner har indført spørgetid i deres forretningsorden, og der udgives informationsblade og meget andet. Men selv

om informationen er vigtig, er det ikke tilstrækkeligt. Det er nødvendigt med en information begge veje, og det er denne tovejs-kommunikation, man har savnet ude i kommunerne. Det er, som om man skal være medlem af en grundejerforening, cityforening eller handelsstandsforening el. lign. for at blive hørt. Som enkeltborger er det svært, for ikke at sige næsten umuligt at komme igennem med noget. Vi har erfaring også i udvalget om fysisk planlægning, hvor vi i den senere tid har haft nogle delegationer, der klager over, at man ikke vil rette sig efter de direktiver, der står i de nye kommuneplanlægningslove. Min erfaring er også, at de fleste kommunalbestyrelsesmedlemmer lægger alt for meget i det, der hedder det repræsentative demokrati. Det fortolkes på denne måde: vi har ansvaret, folk har valgt os for en 4-årig periode, og ud fra den indstilling fremlægger de sagerne på borgermøder som orienteringssager, da de som de ansvarlige allerede har taget stilling. Det er nok det, der er problematikken i denne diskussion om borgermedindflydelse. Hver gang man får en sag til borgermøde, er den som regel behandlet i så mange instanser, at man ville tabe ansigt ved at ændre på noget, som borgerne ønsker. Derfor har det også lydt fra alle sider, når byplanarkitekter og andre har haft deres konferencer: det, vi kunne ønske, var at have nogle borgermøder, inden vi lægger planer, for ligesom at få en fornemmelse af, hvilke intentioner borgerne har, og ud fra disse lægge planer. Det, der sker rundt omkring på de borgermøder, der bliver holdt, er, at borgerne ikke får mulighed for at fortælle, hvilke intentioner de har, men bliver lagt ind i en bestemt diskussion, fordi det, der bliver forelagt, er blevet behandlet så grundigt, at der næsten ikke er nogen vej udenom. Man har som sagt kanaliseret diskussionen fra politikernes side på borgermøderne derhen, hvor man ønsker det, og ikke dér, hvor borgerne ønsker det, og det er det, der har skabt de store problemer.

Arbejdsgruppen siger det på denne måde: kommunalbestyrelsen er valgt til at tage sig af alle kommunale forhold. Når brugeren så får ret til at disponere over nogle af de midler, der er stillet til rådighed for institutionerne, betyder det nødvendigvis, at kommunalbestyrelsen i samme grad mister indflydelse, og det er nok her, det brænder på.